

Warszawa, dnia 4 lutego 2019 r.

Poz. 210

OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 17 stycznia 2019 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o związkach zawodowych rolników indywidualnych

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523 oraz z 2018 r. poz. 2243) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. o związkach zawodowych rolników indywidualnych (Dz. U. Nr 20, poz. 106), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) obwieszczeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 1989 r. o sprostowaniu błędu w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. o związkach zawodowych rolników indywidualnych (Dz. U. Nr 21, poz. 115),
- 2) ustawą z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 769),
- 3) ustawą z dnia 22 września 2006 r. o zmianie ustawy o społeczno-zawodowych organizacjach rolników, ustawy o związkach zawodowych rolników indywidualnych oraz ustawy o izbach rolniczych (Dz. U. Nr 200, poz. 1472),
- 4) ustawą z dnia 15 maja 2015 r. o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 838),
- 5) ustawą z dnia 6 marca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 650)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 16 stycznia 2019 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 88 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 769), który stanowi:
„Art. 88. Ustawa wchodzi w życie w terminie i na zasadach określonych ustawą – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym, z wyjątkiem:
  - 1) przepisów art. 6, art. 19 ust. 4, art. 48, art. 54, art. 83 i art. 87, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia,
  - 2) przepisów art. 85, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.”;
- 2) art. 4 i art. 5 ustawy z dnia 22 września 2006 r. o zmianie ustawy o społeczno-zawodowych organizacjach rolników, ustawy o związkach zawodowych rolników indywidualnych oraz ustawy o izbach rolniczych (Dz. U. Nr 200, poz. 1472), które stanowią:
„Art. 4. 1. W roku 2006 dofinansowania kosztów związanych z uczestnictwem izb rolniczych, związków zawodowych rolników indywidualnych oraz społeczno-zawodowych organizacji rolników w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej dokonuje się z rezerwy ogólnej budżetu państwa.
2. W roku 2007 wysokość dofinansowania kosztów związanych z uczestnictwem izb rolniczych, związków zawodowych rolników indywidualnych oraz społeczno-zawodowych organizacji rolników w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej określi ustawa budżetowa.
Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

- 3) art. 5, art. 6 i art. 7 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 838), które stanowią:

„Art. 5. W 2015 r. środki na dotację celową przeznaczone na pokrycie kosztów związanych z uczestnictwem izb rolniczych, związków zawodowych rolników indywidualnych, społeczno-zawodowych organizacji rolników, Krajowej Rady Spółdzielczej oraz stowarzyszeń zrzeszających młodych rolników w organizacjach, o których mowa w art. 35b ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych, są ustalone w budżecie państwa w części, którą dysponuje minister właściwy do spraw rolnictwa.

Art. 6. W 2015 r. z dotacji celowej dofinansowane są koszty związane z uczestnictwem izb rolniczych, związków zawodowych rolników indywidualnych, społeczno-zawodowych organizacji rolników, Krajowej Rady Spółdzielczej oraz stowarzyszeń zrzeszających młodych rolników w organizacjach, o których mowa w art. 35b ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych, poniesione od dnia 1 stycznia 2015 r.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 4) art. 236 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 650), który stanowi:

„Art. 236. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 184, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2018 r.;
- 2) art. 185, który wchodzi w życie z dniem 11 lipca 2019 r.;
- 3) art. 188, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2018 r.”.

Marszałek Sejmu: *M. Kuchciński*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 17 stycznia 2019 r. (poz. 210)

USTAWA

z dnia 7 kwietnia 1989 r.

o związkach zawodowych rolników indywidualnych

Art. 1. 1. Rolnicy indywidualni prowadzący gospodarstwo oraz osoby im bliskie pracujące stale wraz z nimi w tym gospodarstwie mają prawo tworzenia i zrzeszania się w związkach zawodowych rolników indywidualnych w celu ochrony swych praw i interesów zawodowych.

2. Związki zawodowe rolników indywidualnych działają w zakresie ochrony własności gospodarstw, interesów ekonomicznych i socjalnych swoich członków i ich rodzin oraz uczestniczą w działaniach na rzecz rozwoju gospodarczego oraz społecznego wsi i rolnictwa.

Art. 2. 1.¹⁾ Związki zawodowe rolników indywidualnych działają zgodnie z konstytucyjnymi zasadami ustrojowymi Rzeczypospolitej Polskiej, przepisami niniejszej ustawy i innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, na podstawie zarejestrowanego statutu, zgodnego z tymi zasadami i przepisami.

2. Związki zawodowe rolników indywidualnych są samorządne, a w szczególności mogą samodzielnie, w sposób zgodny z prawem, kształtować cele i programy swojego działania, uchylać statuty i inne akty wewnętrzne dotyczące działalności związkowej oraz określać struktury organizacyjne.

3. Związki zawodowe rolników indywidualnych są niezależne i nie podlegają nadzorowi lub kontroli ze strony organów administracji państwowej. Organy te są obowiązane do powstrzymania się od wszelkich działań prowadzących do ograniczenia niezależności związków lub ich działalności zgodnej z prawem.

Art. 3. 1. Rolnicy zamierzający założyć związek zawodowy rolników indywidualnych wybierają komitet założycielski i uchwalają statut. Liczba rolników założycieli związku w dniu złożenia statutu do rejestracji nie może być mniejsza niż 30 osób, a związku zrzeszającego rolników mających miejsce zamieszkania w jednej wsi – 10 osób, z zastrzeżeniem ust. 2.

2.²⁾ W przypadku związku o ogólnokrajowym zakresie działania założycieli nie może być mniej niż po 30 rolników mających miejsce zamieszkania w co najmniej 25³⁾ województwach.

Art. 4. Statut związku zawodowego rolników indywidualnych określa nazwę, a ponadto siedzibę, terytorialny i podmiotowy zakres działania oraz cele związku, zasady nabywania i utraty członkostwa, prawa i obowiązki członków, strukturę organizacyjną i władze związku, tryb dokonywania ich wyboru i odwołania, źródła finansowania działalności związku, zasady uchwalania i zmiany statutu oraz sposób rozwiązania związku.

Art. 5. 1.⁴⁾ Związek zawodowy rolników indywidualnych podlega obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego. Związek uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego, zwanego dalej „rejestr”.⁵⁾

2.⁵⁾ Sąd rejestrowy odmówi rejestracji, jeżeli treść statutu wskazuje, że organizacja nie jest związkiem zawodowym rolników indywidualnych w rozumieniu ustawy albo postanowienia statutu są niezgodne z jej przepisami.

3.⁵⁾ Właściwy organ związku zawodowego rolników indywidualnych ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić sąd rejestrowy o zmianie statutu. W sprawie wpisania do rejestru zmiany statutu stosuje się odpowiednio ust. 2.

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 16 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 650), która weszła w życie z dniem 30 kwietnia 2018 r.

²⁾ Ze zmianą wprowadzoną obwieszczeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 1989 r. o sprostowaniu błędu w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. o związkach zawodowych rolników indywidualnych (Dz. U. poz. 115).

³⁾ Obecnie w Rzeczypospolitej Polskiej jest 16 województw utworzonych na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. poz. 603 oraz z 2001 r. poz. 497), która weszła w życie z dniem 28 lipca 1998 r.; województwa zostały utworzone z dniem 1 stycznia 1999 r.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 74 pkt 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. poz. 769), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.

⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 16 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 6.⁵⁾ Sąd rejestrowy wykreśli związek zawodowy rolników indywidualnych z rejestru:

- 1) w razie podjęcia, w sposób przewidziany w statucie, uchwały o rozwiązaniu związku;
- 2) jeżeli liczba członków związku jest mniejsza od liczby określonej w art. 3.

Właściwy organ związku ma obowiązek zawiadomić sąd rejestrowy o powyższych okolicznościach.

Art. 7. (uchylony)⁶⁾

Art. 8. 1. Związki działające na podstawie niniejszej ustawy mają prawa i obowiązki, jakie przepisy ustaw przyznają społeczno-zawodowym organizacjom rolników w zakresie reprezentacji i obrony praw oraz interesów rolników.

2. Organy państwowe i samorządowe są obowiązane traktować na równi wszystkie związki zawodowe rolników indywidualnych i społeczno-zawodowe organizacje rolników w zakresie ich działalności, o której mowa w ust. 1.

Art. 8a.⁷⁾ 1. Związki zawodowe rolników indywidualnych mogą przystępować do:

- 1) międzynarodowych organizacji rolniczych;
- 2) ponadnarodowych organizacji rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej.

2.⁸⁾ Koszty związane z uczestnictwem związków zawodowych rolników indywidualnych w organizacjach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są w latach 2014–2020 dofinansowywane na zasadach określonych w przepisach o izbach rolniczych.

Art. 9. 1.⁹⁾ Sąd rejestrowy, w razie stwierdzenia, że dany organ związku zawodowego rolników indywidualnych prowadzi działalność sprzeczną z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej lub innymi ustawami, ustala trzymiesięczny termin dostosowania działalności tego organu do obowiązującego prawa.

2.⁹⁾ W razie bezskutecznego upływu terminu przewidzianego w ust. 1 sąd rejestrowy może orzec grzywnę do 5000 zł indywidualnie nakładaną na poszczególnych członków danego organu związkowego. Grzywna ulega umorzeniu, jeżeli po jej wymierzeniu organ związku dostosuje niezwłocznie swoją działalność do obowiązującego prawa.

3.⁹⁾ Jeżeli organ związku prowadzi działalność rażąco sprzeczną z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej lub innymi ustawami, a środki zastosowane na podstawie ust. 1 i 2 okażą się bezskuteczne, sąd rejestrowy może zażądać od właściwych władz związku przeprowadzenia, w określonym terminie, nowych wyborów do tego organu, pod rygorem zawieszenia działalności tego organu.

4.⁹⁾ Jeżeli środki określone w ust. 1–3 okażą się bezskuteczne, sąd rejestrowy orzeka o skreśleniu związku z rejestru.

5. Związek zawodowy rolników indywidualnych skreślony z rejestru związków jest zobowiązany niezwłocznie zaprzestać swojej działalności, a w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia o skreśleniu z rejestru dokonać swojej likwidacji w sposób przewidziany w statucie.

6.¹⁰⁾ Do spraw, o których mowa w ust. 1–4, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, z tym że sąd rejestrowy orzeka w tych sprawach po przeprowadzeniu rozprawy. Postępowanie w tych sprawach wszczyną się na wniosek prokuratora.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia¹¹⁾.

⁶⁾ Przez art. 74 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

⁷⁾ Dodany przez art. 2 ustawy z dnia 22 września 2006 r. o zmianie ustawy o społeczno-zawodowych organizacjach rolników, ustawy o związkach zawodowych rolników indywidualnych oraz ustawy o izbach rolniczych (Dz. U. poz. 1472), która weszła w życie z dniem 7 listopada 2006 r.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 4 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 838), która weszła w życie z dniem 3 lipca 2015 r.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 16 pkt 3 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 16 pkt 3 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹¹⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 10 kwietnia 1989 r.